

FARKLI BÖLÜMLERDEKİ ÖĞRENCİLERİN SPORA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI: MARMARA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Ali Gürel GÖKSEL¹

Çağdaş CAZ²

Ömer Faruk YAZICI³

H. Can İKİZLER²

ÖZET

Çalışmanın amacı; üniversitenin farklı bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumlarının karşılaştırılmasıdır. Çalışmanın araştırma grubunu; Marmara Üniversitesi bünyesinde yer alan Fizyoterapi ve Rehabilitasyon (44 kişi), Antrenörlük Eğitimi (89 kişi) ile Beslenme ve Diyetetik (62 kişi) Bölümleri'nde öğrenim gören toplam 195 (91 kadın, 104 erkek) öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Şentürk (2014) tarafından geliştirilen ve geçerlik-güvenirliliği yapılan "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" ile araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Araştırmaya katılan deneklerin verdiği cevaplar doğrultusunda öncelikle güvenirlik çalışması yapılmıştır. Güvenirlik hesaplama aşaması faktör analizi yapılarak son halini alan tutum ölçeğinin Cronbach-alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Bu çalışmanın güvenirlik değeri 0,907 olduğundan verilerin güvenirliği oldukça yüksektir denilebilir. Veriler; t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin sonuçları SPSS 20.00 istatistik programı ile yapılmıştır. İstatistik sonuçlar $p < 0,05$ önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Farkın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için Tukey Testinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda; ailede amatör veya profesyonel olarak spor ile ilgilenen öğrenciler arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. Ayrıca, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü ile Antrenörlük Eğitimi Bölümü öğrencileri arasında da anlamlı fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin sosyal medya kullanmaları, spora yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilemektedir. Bununla beraber, kadın ve erkek öğrencilerin spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemesi nedeniyle, öğrencilerin spora yönelik benzer bakış açısı sergilediklerini söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Antrenörlük eğitimi, beslenme ve diyetetik, fizyoterapi ve rehabilitasyon, spora yönelik tutum, üniversite öğrencileri

COMPARISON OF ATTITUDES OF STUDENTS FROM DIFFERENT DEPARTMENTS TOWARDS SPORT: THE MODEL OF MARMARA UNIVERSITY

ABSTRACT

The purpose of this study is to compare the attitudes of university students from different departments towards sports. The research group of the study consists of a total of 195 (91 women, 104 men) students studying at Physiotherapy and Rehabilitation (44), Sports Coaching Education (89) and Nutrition and Dietetics (62) departments of Marmara University. As data collection tool, "Sport-Oriented Attitude Scale" is developed by Senturk (2014) and "Personal Information Form" developed by the researchers were used. First, the study was checked for reliability in line with the answers given by the subjects who participated in the study. After the attitude scale was finalized reliability factor analysis, Cronbach alpha internal consistency coefficient was calculated. Since the reliability of this study is 0,907, it can be said that the data are reliable. The data were analyzed by using t-test and one way variance analysis (ANOVA). The results of the data were analyzed with SPSS 20.00 statistical software. Statistical results were significant at the significance level of $p < 0.05$. Tukey's test was used to determine which group caused the difference. The results of the study showed significant difference between students who had amateur or professional athletes in their family. Significant differences were also found between Physiotherapy and Rehabilitation and Sports Coaching Education students. Students' use of social media positively affects their attitudes towards sport. Moreover, because no significant difference has been found between female and male students in terms of attitudes towards sport, it can be concluded that they have the same perspective on sport.

Keywords: Sports coaching education, nutrition and dietetics, physiotherapy and rehabilitation, sport-oriented attitude, undergraduate students

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Muğla, "Yazışmadan sorumlu yazar" gurelgoksel@gmail.com

² Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul.

³ Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Erbaa Meslek Yüksekokulu, Tokat.

GİRİŐ

Sosyal anlamda toplumların çağdaşlaşma ve uygarlaşmalarında bireylerin sanatsal ve sportif faaliyetlere iştirak etmesi önemlidir. Çünkü bu iki alanın da kişileri geliştiren birçoğ farklı özelliği bulunmaktadır. Bu noktada; eğitimin ayrılmaz bir dilimi olarak kabul edilen beden eğitimi ve sportif faaliyetlerin, kişiye sağlaması gereken en önemli özelliklerinden birisinin spora yönelik olumlu tutumların geliştirilmesi olduğu düşünülebilir [1]. Sürekli değişen ve gelişen teknoloji içerisinde çalışan insanların ve eğitim gören öğrencilerin bedenlen çalışma özellikleri azalmış, daha durağan bir yaşam tarzına doğru yönelmişlerdir [2]. Özellikle, gelişen teknolojinin insanları hareketsiz yaşam tarzına yönlendirmesi, günümüzde sporu yaşamın ayrılmaz bir parçası haline getirmiştir [3].

Günümüzde spor bireylerin değişik beklentilerine yanıt verebilmek için ilgi alanını genişleterek toplumsal sorunların çözümünde güçlü bir eğitim aracı olarak işlev görmeye başlamıştır. Fişek (1980)'e göre spor bireyin doğasında var olan saldırganlık güdüsünün kontrol altına alınması için uygun bir yarışma ortamı hazırlayan ve kişinin toplumla bütünleşmesini kolaylaştıran bireylerin ruh ve beden sağlıklarını güvence altına alan etkinlikleri içermenin yanı sıra [4], bireylerde fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan birçoğ yarar sağlamaktadır [5-7]. Literatürde sporun, insan hayatına ve sağlığına olan önemli etkilerini açıklayan çeşitli tanımlar yapılmaktadır. Spor, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın temel unsuru olan insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek, kişiliğin oluşumunu, karakter özelliklerinin gelişimini sağlamak, kişinin mücadele gücünü arttırmak yanında belirli kurallara göre, rekabet ölçüleri içerisinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışmada üstün gelme amacıyla yapılan faaliyetlerdir [8]. Bir diğer tanıma göre spor, bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerini sağlayan, bilgi, beceri ve liderlik yeteneklerini geliştiren bir araçtır [9].

Alan yazın incelendiğinde karşılaşılan tüm bu spor tanımlarından anlaşılabilieceği gibi, spor bireylerin tüm yaşamına olumlu katkılar sağlayan ve insanların gelişimine olanak yaratan bir araçtır. Bireyler tarafından, hangi yaşta olursa olsun, bilimsel temellere dayalı, bilinçli ve sistemli yapılan spor, bireyin tüm yaşamı boyunca sağlıklı, başarılı mutlu olmasında ve moral gücün yüksek tutulmasında önemli bir rol oynamaktadır [10].

Tutum, bireyi belli insanlar, nesnelere ve durumlar karşısında belli davranışlar göstermeye iten öğrenilmiş eğilimler olarak ele alınmaktadır [11]. Shapiro'ya (1999) göre tutum; deneyimler aracılığıyla organize edilmiş, bireyin birbirine benzeyen bütün durumlar ve konulara tepkisi üzerine etki eden doğru ya da dolaylı etkilerin ve hazır olmanın sinirsel ve zihinsel durumudur [12]. Diğer bir tanıma göre ise tutum, "bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli biçimde oluşturan bir eğilim" olarak tanımlanmaktadır [13,14]. Spora yönelik tutuma ilişkin bilgiler doğrultusunda bu kavramın hem bireyler açısından hem de toplumlar için önemli olduğu anlaşılmaktadır. U.S. Department of Health and Human Services'e göre (2000) fiziksel aktivite ve spora katılım sosyal, fiziksel ve zihinsel iyiliğin yanında gençlerin, takım çalışması, öz disiplin, centilmenlik, liderlik, sosyalleşme ve iletişim becerilerini geliştirmektedir [15]. Bu yönden özellikle çocuk ve genç yaştaki bireylerin ister kötü alışkanlıklardan uzak tutmak, isterse de gündelik yaşamlarında bedensel, zihinsel ve sosyal bakımdan sağlıklı tutabilmek amacıyla küçük yaşlardan başlayarak kazandırılan spora yönelik olumlu tutum büyük önem taşımaktadır. Bu sebeple beden eğitimi ve spora yönelik tutumla ilgili olarak yurt içi ve yurt dışında birçok araştırmacı tarafından farklı çalışmalar yapılmıştır. Mevcut konu ile ilgili literatür incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin spora ilişkin görüşleri ile ilgili sınırlı çalışma bulunmakla birlikte, ilkökul ortaokul ve lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını inceleyen pek çok çalışma bulunmaktadır [16-24]. Önemli bir faktör olan spor olgusu ve spora yönelik tutum kavramı her zaman araştırılmaya değer görülmüştür. Bu düşüncelerden hareketle çalışmanın amacı; üniversitenin farklı bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumlarının karşılaştırılmasıdır.

MATERYAL VE METOT

Araştırmanın Modeli

Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Betimsel tarama modeli iki ya da daha çok sayıdaki değişkenin birlikte değişim varlığını veya derecesini saptamayı amaçlayan araştırma modelidir. Tarama yolu ile saptanan ilişkileri gerçek bir neden-sonuç ilişkisi olarak yorumlamak doğru olmaz; fakat o yönde bazı ipuçları sunarak bir değişkendeki durumun bilinmesi halinde ötekinin kestirilmesinde faydalı neticeler verebilir [25].

Araştırma Problemi

Araştırmanın amacı; üniversitenin farklı bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumlarının karşılaştırılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda řu sorulara yanıt aranmıştır. (1) Çalışmanın ölçek puan dağılımı nasıldır? (2) Spora yönelik tutum noktasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır? (3) Bölüm değişkenine göre, üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları arasında farklılık var mıdır? (4) Ailede amatör veya profesyonel olarak sporla ilgilenen ya da ilgilenmiş olan ebeveyn değişkeni spora yönelik tutum noktasında anlamlı farklılık yaratmakta mıdır?

Araştırmanın Örneklemi

Araştırma örneklemini; Marmara Üniversitesi bünyesinde yer alan Fizyoterapi ve Rehabilitasyon (44 kişi), Antrenörlük Eğitimi (89 kişi) ile Beslenme ve Diyetetik (62 kişi) bölümlerinde öğrenim gören toplam 195 (91 kadın, 104 erkek) öğrenci oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak “Spora Yönelik Tutum Ölçeği (SYTÖ)” ile kişisel bilgi formu kullanılmıştır. şentürk (2014) tarafından geliştirilen “Spora Yönelik Tutum Ölçeği” 25 madde ve 3 alt boyuttan (spora ilgi duyma, sporla yaşama ve aktif spor yapma) oluşmaktadır [26]. SYTÖ 5’li likert tipi “Tamamen Katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kararsızım (3), Katılmıyorum (2), Kesinlikle Katılmıyorum (1)” şeklinde derecelendirilmektedir. Ölçekten alınabilecek minimum puan 25 ve maksimum puan 125’tir. Puanın yüksekliği, spora yönelik tutumun yüksekliğine işaret etmektedir. Ayrıca araştırmada bir diğer veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Bu çalışmanın Cronbach-alfa iç tutarlılık katsayısı 0,907 olarak hesaplandığından verilerin güvenilirliği oldukça yüksektir.

Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı, üniversite öğrencilerinin ders saati öncesi ve sonrasında uygulanmıştır. Öğrencilere veri toplama aracı dağıtılmadan önce, veri toplama aracının doldurulması ve hangi amaçla kullanılacağı hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Çalışma kapsamında gönüllü katılım ilkesi esas alınmış ve sadece anket doldurmak isteyenlere veri toplama aracı dağıtılmıştır. Toplanan anket formları (220) kontrol edilerek eksik veya yanlış doldurulanlar çıkarılmış (195 adet) geriye kalanlar değerlendirilmek üzere bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Verilerin Analizi

Mevcut çalışma kapsamında farklı bölümlerdeki üniversite öğrencilerinden elde edilen veriler, SPSS 20.00 istatistik programı ile betimsel istatistik yöntemler, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (Anova) kullanılarak analiz edilmiştir. Anlamli farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için ise Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Verilerin parametrik testlerin ön şartlarını sağlayıp sağlamadığına Çarpıklık ve Basıklık değerleri ve Levene testi sonuçları incelenerek karar verilmiştir. Analizler, verilerin parametrik test varsayımlarını karşıladığını göstermiştir.

BULGULAR

Bu bölümde farklı bölümlerdeki üniversite öğrencilerinden elde edilen veriler doğrultusunda katılımcıların spora yönelik tutumlarının cinsiyet, yaş, sınıf, bölüm, sosyal medya kullanımı ve ailede amatör ya da profesyonel olarak sporla uğraşan bireylerin olma değişkenlerine göre istatistiksel sonuçları verilmiştir. Tablo 1'e bakıldığında öğrencilerin cinsiyet değişkeni t testi sonucu yer almaktadır.

Tablo 1. Spora Yönelik Tutum Ölçeği (SYTÖ) puanlarının cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

SYTÖ	Kadın (n=91) Ort. ± Ss	Erkek (n=104) Ort. ± Ss	t	p
Spora İlgili Duyma	49,15 ± 6,96	50,57 ± 6,15	-1,51	0,13
Sporla Yaşama	28,42 ± 4,20	28,62 ± 3,89	-0,33	0,73
Aktif Spor Yapma	23,32 ± 3,95	23,90 ± 3,79	-1,03	0,30
Toplam Puan	100,91 ± 14,10	103,10 ± 12,15	-1,16	0,24

Tablo 1 incelendiğinde spora ilgi duyma, aktif spor yapma ve sporla yaşama alt boyutunda yer alan öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Ayrıca, erkek öğrencilerin ortalama puanlarının, kadınların öğrencilerin ortalama puanlarından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Spora Yönelik Tutum Ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre Anova sonuçları

SYTÖ	18-21 yaş (n=77) Ort. ± Ss	22-25 yaş (n=85) Ort. ± Ss	26-29 yaş (n=33) Ort. ± Ss	F	p
Spora İlgili Duyma	50,24 ± 6,54	49,72 ± 6,88	49,60 ± 5,91	0,16	0,84
Sporla Yaşama	28,97 ± 3,74	28,20 ± 4,24	28,36 ± 4,15	0,77	0,46
Aktif Spor Yapma	23,89 ± 3,82	23,21 ± 4,12	24,12 ± 3,28	0,94	0,39
Toplam Puan	103,11 ± 12,84	101,14 ± 13,94	102,09 ± 11,64	0,45	0,63

Yaş değişkeni Anova testi sonucuna göre; sporla yaşama, aktif spor yapma ve spora ilgi duyma alt boyutlarında yer alan öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Bu sonuç, yaşın spora yönelik tutum noktasında etkili olmadığını göstermiştir.

Tablo 3. Spora Yönelik Tutum leği puanlarının sınıf değişkenine göre Anova sonuçları

SYT	1. Sınıf (n=28) Ort. \pm Ss	2. Sınıf (n=28) Ort. \pm Ss	3. Sınıf (n=80) Ort. \pm Ss	4. Sınıf (n=59) Ort. \pm Ss	F	p	Anlamlı Fark
Spora İlgili Duyma	49,64 \pm 8,07	50,71 \pm 6,27	49,53 \pm 6,84	50,16 \pm 5,58	0,26	0,84	
Sporla Yaşama	29,21 \pm 4,23	30,03 \pm 2,58	27,60 \pm 4,43	28,76 \pm 3,69	3,15	0,02	2.Sınıf > 3.Sınıf
Aktif Spor Yapma	23,25 \pm 4,69	24,17 \pm 361	23,90 \pm 3,67	23,20 \pm 3,86	0,64	0,58	
Toplam Puan	102,10 \pm 15,99	104,92 \pm 11,48	101,03 \pm 13,82	102,13 \pm 11,34	0,60	0,61	

Tablo 3’de sınıf değişkeni Anova sonucu yer almaktadır. Bu sonuca göre; sporla yaşama alt boyutunda 2. Sınıfta eğitim gören öğrenciler lehine fark tespit edilmiştir ($p<0,05$). Ancak, aktif spor yapma ile spora ilgi duyma alt boyutlarında yer alan öğrenciler arasında istatistiksel olarak herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4. Spora Yönelik Tutum leği puanlarının bölüm değişkenine göre Anova sonuçları

SYT	Antrenörlük Eğitimi Bölümü (n=89) Ort. \pm Ss	Beslenme ve Diyetetik Bölümü (n=62) Ort. \pm Ss	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü (n=44) Ort. \pm Ss	F	p	Anlamlı Fark
Spora İlgili Duyma	50,49 \pm 5,59	49,54 \pm 7,49	49,25 \pm 7,03	0,66	0,51	
Sporla Yaşama	27,67 \pm 3,93	28,74 \pm 447	29,97 \pm 3,11	5,12	0,00	Fizyoterapi > Antrenörlük
Aktif Spor Yapma	23,87 \pm 3,35	23,64 \pm 4,11	23,13 \pm 4,50	0,53	0,58	
Toplam Puan	102,04 \pm 11,56	101,93 \pm 15,14	102,36 \pm 13,28	0,01	0,98	

Öğrencilerin ğrenim gördükleri bölüm değişkenine bakıldığında; sporla yaşama alt boyutunda Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü öğrencileri lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Fakat spora ilgi duyma ile aktif spor yapma ile alt boyutlarında yer alan öğrenciler arasında istatistiksel olarak herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 5. Spora Yönelik Tutum Ölçeği puanlarının ailede amatör veya profesyonel olarak sporla ilgilenme değişkenine göre t-testi sonuçları

SYTÖ	Var (n=78) Ort. ± Ss	Yok (n=117) Ort. ± Ss	t	p
Spora İlgi Duyma	51,19 ± 6,11	49,05 ± 6,74	2,24	0,02
Sporla Yaşama	28,65 ± 4,23	28,45 ± 3,90	0,34	0,73
Aktif Spor Yapma	24,35 ± 3,59	23,15 ± 3,99	2,19	0,03
Toplam Puan	104,20 ± 12,80	100,66 ± 13,17	1,85	0,06

Ailesinde amatör veya profesyonel olarak sporla ilgilenenlerin durumunu gösteren t testi sonucunda, spora ilgi duyma ile aktif spor yapma alt boyutlarında var cevabı veren öğrenciler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Ancak, sporla yaşama alt boyutunda evet ile yok cevabını veren öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 6. Spora Yönelik Tutum Ölçeği puanlarının sosyal medya değişkenine göre Anova sonuçları

SYTÖ	Evet (n=147) Ort. ± Ss	Hayır (n=13) Ort. ± Ss	Bazen (n=35) Ort. ± Ss	F	p	Anlamlı Fark
Spora İlgi Duyma	51,24 ± 5,43	41,92 ± 9,97	47,28 ± 6,69	1818	0,00	Evet>Hayır Evet>Bazen
Sporla Yaşama	29,04 ± 358	24,46 ± 6,06	27,88 ± 4,10	894	0,00	Evet>Hayır
Aktif Spor Yapma	24,21 ± 3,49	20,53 ± 5,63	2237 ± 3,88	8,20	0,00	Evet>Bazen
Toplam Puan	104,50 ± 11,03	86,92 ± 20,77	97,54 ± 13,06	15,24	0,00	Evet>Hayır Evet>Bazen

Öğrencilerin sosyal medya kullanıp kullanmadıklarını belirlemek amacıyla yapılan Anova testine bakıldığında; sporla yaşama, spora ilgi duyma ve aktif spor yapma alt boyutlarında yer alan öğrenciler arasında sosyal medya kullanan (evet) öğrenciler lehine istatistiksel olarak farklılık tespit edilmiştir.

TARTIŞMA

Mevcut çalışma kapsamında üniversite öğrencilerinden toplanan veriler değerlendirilmiş ve bu kısımda benzer çalışmalar ile tartışılmıştır. Çalışmanın cinsiyet değişkeninde kadın ve erkek öğrenciler arasında Spora Yönelik Tutum noktasında herhangi bir manidar fark tespit edilmemiştir. Bu sonuç, erkek ve kadın öğrencilerin spora yönelik tutum noktasında benzer bir yaklaşım sergilediklerini, spora yönelme açısından hem erkek hem de kadın öğrencilerin yakın eğilimde bulduklarını göstermektedir. Koçak ve ark., (2015) tarafından üniversite öğrencileri; Yanık ve Çamlıyer (2015) 9.sınıf öğrencileri, Göksel

ve Caz (2016)'nın lise öğrencileri, Gürbüz ve Özkan (2012)'in öğrenciler üzerinde yapmış oldukları çalışmalarda cinsiyet değişkenlerinde kadın ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel açıdan herhangi bir farklılık tespit edilmemesi, mevcut çalışmanın cinsiyet değişkeni sonucu ile örtüşmektedir [24,27-29]. Ancak Koçak (2014); Türkmen ve ark., (2016)'nın üniversite öğrencilerine yapmış olduğu çalışma ve Balyan ve ark., (2012) tarafından ilköğretim 2. Kademe öğrencilerine yapılan çalışmalarda erkek ve kadın öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir [3,30,1]. Benzer şekilde Çelik ve Pulur (2011)'un ortaöğretim öğrencilerine yapmış olduğu çalışmada kadın ve erkek öğrenciler arasında da anlamlı farklılık tespit edilmiştir [31]. Koca ve Demirhan (2004) tarafından yapılan çalışmada erkeklerin tutum puanları kadınların tutum puanlarına göre anlamlı fark göstermiştir [18]. Singh ve Devi (2013) tarafından Hindistan'da üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen çalışmada da erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre oyun ve spora karşı daha olumlu bir tutum sergiledikleri saptanmıştır [32]. Bu bulgular, mevcut çalışmanın sonucu ile örtüşmemektedir. Öğrenciler arasında anlamlı farkın çıkmaması, kadın ve erkek öğrencilerin spora yönelik benzer eğilim göstermesinden kaynaklanmaktadır diyebiliriz. Ayrıca, benzer çalışmalarda anlamlı farkın çıkması, yapılan çalışmaların farklı gruplar üzerinde gerçekleştirilmesinden kaynaklanmaktadır. Farklı gruptaki bireylerin spora bakış açısının farklı olması etkilidir.

Üniversite öğrencilerinin yaşları analize tabi tutulmuş ve farklı yaş grubunda yer alan öğrenciler arasında istatistiki olarak herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir. Koçak (2014)'ın yapmış olduğu çalışmanın yaş değişkeninde farklı yaş gruplarında yer alan öğrenciler arasında da farklılık tespit edilmemiştir [3]. Türkmen ve ark., (2016) ile Göksel ve Caz (2016)'ın yapmış oldukları çalışmalarda farklı yaş grubunda yer alan öğrenciler arasında farklılık tespit edilmemesi mevcut çalışmanın sonucu ile benzerlik göstermektedir [30,24]. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte spor ve sportif olaylar, bireylerin gündelik yaşantılarında fazlasıyla yer almaya başlamıştır. Bu bağlamda farklı yaş gruplarında yer alan öğrenciler arasında spora yönelik farklılık görülmemesi, bu faktörün bir yansımasıdır diyebiliriz.

Sınıf değişkeni sonucu; sporla yaşama boyutunda fark tespit edilmiştir. Bu farkın 2. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler lehine çıkmasında, ilk senenin karmaşasını atlatmaları, öğrenim gördükleri ve yaşadıkları çevreye, ortama uyum sağlamaya başlamaları etkili olmuştur diyebilmekteyiz. Ancak, aktif spor yapma, spora ilgi duyma alt boyutlarında ve ölçeğin genel puanında öğrenciler arasında istatistiksel olarak herhangi bir farklılık tespit

edilmemiştir. Şişko ve Demirhan (2002), öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını saptamak için yaptıkları çalışmanın bulgularında öğrenci tutumları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir [33]. Göksel ve Caz (2016)'ın yapmış olduğu çalışmanın da sınıf değişkeninde istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemesi, mevcut çalışmanın sonucu ile benzerlik göstermektedir [24]. Ancak, Altay ve Özdemir (2006)'ın öğrenciler üzerinde yaptıkları çalışmada sınıf değişkeni düzeyinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir [34]. Subramaniam ve Silverman (2007)'da ortaokul öğrencilerine yaptıkları çalışmada sınıf değişkeninde anlamlı farklılık tespit etmişlerdir [35]. Bu sonuçlar, çalışmanın sınıf değişkeni sonucu ile benzerlik göstermemektedir. Yapılan çalışmaların farklı örneklem grupları üzerinde yapılmış olması, benzer ve farklı sonuçlar doğurmaktadır. Sınıf değişkeni de spora yönelik tutumu etkileyen bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Farklı sınıflarda okuyan öğrenciler, sporla yaşama konusunda daha bir istekli oldukları görülmektedir.

Diğer bir sonuca göre; sınıf değişkeninde sporla yaşama alt boyutunda 2. Sınıfta eğitim gören öğrenciler lehine fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri üç farklı bölüm açısından Spora Yönelik Tutum ölçeğinin sporla yaşama alt boyutunda Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü öğrencileri lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu farkın Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü öğrencileri lehine çıkmasında, spor yaralanmaları konusunda daha fazla bilgiye sahip olmaları, spordan kaynaklanan rahatsızlıkların iyileştirilmesi konusunda daha ilgili olmaları sonucunun etkili olduğu söylenebilir.

Ailesinde amatör veya profesyonel olarak sporla ilgilenen öğrencilerde, Spora Yönelik Tutum konusunda spora ilgi duyma ile aktif spor yapma alt boyutlarında var cevabı veren öğrenciler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Cevabın var olması, öğrencinin spora yönelmesinde rol model olacak birilerinin bulunması ve ailesinde amatör veya profesyonel olarak spor ile ilgilenenler olması nedeniyle aile içerisinde spor ile ilgili haberlerin ve spora bakış açısının daha ılımlı olması bu sonucun çıkmasında etkili olduğu düşünülebilir.

Öğrencilerin sosyal medya kullanıp kullanmadıkları sonucunda; Spora Yönelik Tutum konusunda sporla yaşama, spora ilgi duyma ve aktif spor yapma alt boyutlarında yer alan öğrenciler arasında sosyal medya kullanan öğrenciler lehine istatistiksel olarak farklılık tespit edilmiştir. Günümüzde yaygın bir şekilde kullanılan sosyal medya, insanları rahat bir şekilde etkilemekte ve bir bilginin çok kısa sürece sayısız kişilere ulaşmasında etkili olmaktadır. Bu

nedenle, sosyal medya kullanan öğrencilerin, sosyal medya kullanması sonucunda spor ile ilgili güncel haberleri takip etmeleri, spor ile ilgili kaynakları takip etmeleri sonucunda spora yönelik tutum konusunda ilgili olduklarını söyleyebiliriz.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Cinsiyet değişkeni sonucuna göre, Spora Yönelik Tutum konusunda erkek ve kadın öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Yaş değişkeni sonucuna göre; farklı yaş grubunda yer alan öğrenciler arasında manidar bir fark tespit edilmemiştir. Diğer bir sonuca göre; sınıf değişkeninde sporla yaşama alt boyutunda 2. Sınıfta eğitim gören öğrenciler lehine fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri üç farklı bölüm açısından Spora Yönelik Tutum ölçeğinin sporla yaşama alt boyutunda Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü öğrencileri lehine manidar farklılık tespit edilmiştir. Ailesinde amatör veya profesyonel olarak sporla ilgilenen öğrencilerde, Spora Yönelik Tutum konusunda spora ilgi duyma ile aktif spor yapma alt boyutlarında var cevabı veren öğrenciler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Öğrencilerin sosyal medya kullanıp kullanmadıkları sonucunda; Spora Yönelik Tutum konusunda sporla yaşama, spora ilgi duyma ve aktif spor yapma alt boyutlarında yer alan öğrenciler arasında sosyal medya kullanan öğrenciler lehine istatistiksel olarak farklılık tespit edilmiştir.

Yapılacak çalışmaların sonuçlarının daha detaylı incelenebilmesi için, karma yöntem çalışmalara gidilebilir. Gerçekleştirilecek araştırmalarda birden fazla bağımlı değişken kullanılabilir. Çalışmaların örneklem grubunun sayısı arttırılabilir.

KAYNAKLAR

1. Balyan M, Balyan, KY, Kiremitçi O. Farklı sportif etkinliklerin ilköğretim 2. Kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum, sosyal beceri ve öz yeterlik düzeylerine etkileri, Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 2012; 14(2): 196-201.
2. Zorba E, Cerit E, Gümüşdağ H, Evli M. Rekreasyon bölümlerinin tercih edilme nedenleri ve bölüm öğrencilerinin beklentilerinin araştırılması, Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi, 2013; 8(3): 1-14.
3. Koçak F. Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları: Bir ölçek geliştirme çalışması, Spormetre, 2014; 12(1): 59-69.
4. Fişek K. Spor tarihi, Dünyada ve Türkiye’de spor yönetimi. A.Ü.S.B.F. Yayınları: Ankara; 1980.
5. Zengin S, Hekim M, Hekim H. Ortaokul ve lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyet ve öğrenim kademesi değişkenine göre incelenmesi, Journal of Human Sciences, 2016; 13(2): 3242-3251.

6. Şahin A. Engellilerde sosyal gelişim yetersizlikleri: Sosyalleşme sürecinde sporun faydaları, Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi, 2015; 2(3): 20-28.
7. Güner B. Kadınların serbest zaman etkinliklerine katılım sorunlarının değerlendirilmesi, Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi, 2015; 1(1): 22-29.
8. Mutlu TO, Şentürk HE, Zorba E. Üniversite öğrencisi tenisçilerde empatik eğilim ve iletişim becerisi, International Journal of Science Culture and Sport, 2014; Special Issue-1: 129-137.
9. Ekici S, Çolakoğlu T, Bayraktar A. Dağcılık sporuyla uğraşan bireylerin bu spora yönelme nedenleri üzerine bir araştırma, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2011; 5(2): 110-119.
10. Yalçınkaya M, Saracaloğlu A, Varol R. Üniversite öğrencilerinin spora ilişkin görüşleri ve beklentileri, Spor Bilimleri Dergisi, 1993; 4(2): 12-26.
11. Demirel Ö, Ün K. Eğitim Terimleri Sözlüğü, Şafak Matbaası: Ankara; 1987.
12. Shapiro LE. Yüksek EQ'lu bir çocuk yetiştirme (Çev: Ümran Kartal), Varlık Yayınları: İstanbul; 1999.
13. Kağıtçıbaşı Ç. İnsan ve insanlar, Evrim Yayınları: İstanbul; 1999.
14. Doydu İ, Çelen A, Çoknaz H. Spor eğitimi modelinin öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumuna etkisi, E-International Journal Of Educational Research, 2013; 4(2): 99-110.
15. U.S. Department of Health and Human Services. Promoting better health for young people through physical activity and sports: A report to the president; Atlanta: 2000 [updated 2000 April 14; cited 2016 May 4]. Available from:[http://cdc.gov/ healthyouty/physicalactivity /promoting_health/](http://cdc.gov/healthyouty/physicalactivity/promoting_health/).
16. Chung M, Phillips A. The relationship between attitude toward physical education and leisure-time exercise in high school students, The Physical Educator, 2002; 59(3): 126-138.
17. Dorak F, Gençer T. Üniversite öğrencilerinin spora katılım düzeylerinin belirlenmesi, İ.Ü. Spor Bilimleri Dergisi, 2002; 2(1): 32-46.
18. Koca C, Demirhan G. An examination of high school students' attitudes toward physical education with regard to sex and sport participation, Perceptual & Motor Skills, 2004; 98 (3): 754-758.
19. Stelzer J, Ernest JM, Fenster MJ, Langford G. Attitudes toward physical education: A study of high school students from four countries - Austria, Czech Republic, England, and USA, College Student Journal, 2004; 38(2): 171-179.
20. Dean MB, Adams TM, Comeau M. The effect of a female physical educator's physical appearance on physical fitness knowledge and attitudes of junior high students, The Physical Educator, 2005; 62(1): 14-25.
21. Avşar Z. İlköğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi değerlendirme süreci ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi, Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2009; 20(3): 81-89.
22. Mohammed HR, Mohammed MA. Students opinions and attitudes towards physical education classes in Kuwait public schools, College Student Journal, 2012; 46(3): 550-566.
23. Alemdağ S, Oncu E, Sakalioğlu F. Sınıf öğretmeni adaylarının beden eğitimi dersine yönelik tutum ve öz-yeterlikleri, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2014; 14(2): 45-60.
24. Göksel AG, Caz Ç. Anadolu Lisesi öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi, Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2016; 1(1): 1-10.
25. Karasar N. Bilimsel araştırma yöntemi, Nobel Akademik Yayıncılık: Ankara; 1991.

26. Şentürk E. Spora yönelik tutum ölçeği: Geliştirilmesi, geçerliliği ve güvenilirliği, Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2014; 7(2): 8-18.
27. Koçak F, Tuncel S, Tuncel F. Spor alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin sporda sürdürülebilirliğe ilişkin tutumlarının belirlenmesi, Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2015; 13(1): 29-39.
28. Yanık M, Çamlıyer H. Ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları ile okula yabancılaşma düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi, Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi, 2015; 1(1): 9-19.
29. Gürbüz A, Özkan H. İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi (Muğla il örneği), Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2012; 3(2): 78-89.
30. Türkmen M, Abdurahimoğlu Y, Varol S, Gökdağ M. İslami ilimler fakültesi öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi (Bartın Üniversitesi örneği), International Journal of Contemporary Educational Studies (IntJCES), 2016; 2(1): 48-59.
31. Çelik Z, Pulur A. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları, Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Kongresi 25-27 Mayıs 2011; VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı,115-121.
32. Singh RKC, Devi KS. Attitude of higher secondary level student towards games and sports, International Journal of Physical Education, Fitness and Sports, 2013; 2(4): 80-85.
33. Şişko M, Demirhan G. İlköğretim okulları ve liselerde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2002; 23: 205-210.
34. Altay F, Özdemir Z. Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim 1. kademesinde öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması, 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 3-5 Kasım 2006; Muğla Üniversitesi.
35. Subramaniam PR, Silverman S. Middle school students' attitudes toward physical education Elsevier, Teaching and Teacher Education, 2007; 23: 602-611.